

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 7 listopada 2025 r.

Pozycja 312

POSTANOWIENIE

z dnia 23 lipca 2025 r.

Sygn. akt Tw 8/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Rady Miasta Otwocka w sprawie zgodności:

art. 11 § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408, ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130), z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 2, art. 62, art. 169 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania wnioskowi dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Rada Miasta Otwocka (dalej: wnioskodawca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła 19 listopada 2024 r. (data wniesienia) do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że zasada dwukadencyjności urzędu wójta, burmistrza i prezydenta miasta, przewidziana w kwestionowanym przepisie, stanowi nieuzasadnioną ingerencję zarówno w bierne prawo wyborcze kandydatów do organów władzy wykonawczej w gminie, jak i w czynne prawo wyborcze mieszkańców tej wspólnoty samorządowej. Omawiane ograniczenie prawa wyborczego, wprowadzone ustawą zwykłą, jest – zdaniem wnioskodawcy – niedopuszczalne, gdyż poszerza zamknięty katalog cenzusów wyborczych ujęty w Konstytucji. Godzi, w jego przekonaniu, w zasadę demokratycznego państwa prawnego oraz zasadę równości wszystkich wobec prawa.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) wniosek złożony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3-5 Konstytucji, Prezes Trybunału kieruje do wyznaczonego przez siebie sędziego Trybunału w celu

wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym. W postępowaniu tym Trybunał Konstytucyjny w składzie jednego sędziego bada, czy wniosek odpowiada wymogom formalnym (art. 47 i art. 48 u.o.t.p.TK), a w szczególności, czy pochodzi od podmiotu uprawnionego (art. 191 ust. 1 pkt 3-5 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji) i czy nie jest oczywiście bezzasadny (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK).

Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji jednym z podmiotów uprawnionych do inicjowania kontroli konstytucyjności prawa są organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego. Do ustalenia, że wniosek pochodzi od podmiotu legitymowanego, wskazanego w tym przepisie, a nie od osoby fizycznej, która go sporządziła lub podpisała, potrzebny jest dowód, że został on wniesiony na podstawie uchwały organu stanowiącego danej jednostki w sprawie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności aktu normatywnego z aktem wyższego rzędu. Treść uchwały i wniosku musi cechować minimalna zbieżność, która obejmuje wskazanie kwestionowanego przepisu przez odpowiednie oznaczenie aktu normatywnego (przedmiot kontroli), wyrażenie woli wyeliminowania tego przepisu z porządku prawnego oraz sformułowanie zarzutu niezgodności z przepisem aktu normatywnego wyższego rzędu (wzorzec kontroli). Uchwała może zawierać także dodatkowe postanowienia dotyczące sposobu jej wykonania, w szczególności wskazywać inny podmiot (np. pełnomocnika), zobligowany do sporządzenia lub podpisania wniosku, złożenia go w Trybunale Konstytucyjnym oraz reprezentowania wnioskodawcy w postępowaniu przed Trybunałem.

2. Jako podstawę złożenia rozpoznawanego wniosku Rada Miasta Otwocka przedstawiła podjętą przez siebie uchwałę nr VII/62/24 z 30 października 2024 r. (dalej: uchwała). Postanowiła w niej skierować do Trybunału Konstytucyjnego wniosek o zbadanie zgodności art. 11 § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408, ze zm.), wprowadzonego artykułem 5 pkt 4 ustawy z dnia 1 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130), z art. 2, art. 31, art. 32, art. 62, art. 169 Konstytucji (wzorce kontroli doprecyzowano w uzasadnieniu uchwały). Ponadto Rada Miasta Otwocka udzieliła pełnomocnictwa adwokatowi J.D. „do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej wraz z prawem do modyfikowania treści skargi oraz ewentualnego sporządzenia i wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a także reprezentowania Rady Miasta Otwocka prze[d] Trybunałem Konstytucyjnym – zgodnie z treścią przepisu art. 44 ust. 1 [u.o.t.p.TK]” (s. 1 uchwały). W uzasadnieniu uchwały Rada Miasta wskazała, że „udzieliła pełnomocnictwa adwokatowi J.D. do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, zgodnie z wymogami powyższego przepisu” (s. 3 i 4 uchwały).

Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że pełnomocnictwo udzielone w uchwale przez Radę Miasta Otwocka określa w sposób ścisły zakres czynności objętych umocowaniem. Wskazuje, że do tego zakresu należy złożenie skargi konstytucyjnej, nie zaś wniosku. Biorąc pod uwagę to, że pełnomocnik obowiązany jest działać jedynie w granicach i w zakresie udzielonego mu umocowania, rozpatrywany wniosek – podpisany przez osobę wskazaną w pełnomocnictwie zawartym w uchwale – nie może być uznany za sporządzony w wykonaniu uchwały Rady Miasta Otwocka o wystąpieniu z wnioskiem. Sporządzenie wniosku przez podmiot nieuprawniony uzasadnia odmowę nadania mu dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.